

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Co[n]fessionale domini Antonini archiepiscopi Flore[n]tini

Antoninus <von Florenz>

Hagenaw, 1508

VD16 A 2955

De cambiis

urn:nbn:de:hbz:466:1-30653

Interrogatorii pars prima.

de bonis ei⁹ ad eū puenit, c.
michael, extra de vsuris.

Circa vsuram gre pmo.

Imutauit pecunias
numeratā, v^l aliqd eo
rū q̄ vsu cōsumunt, vt
frumētū vinū oleū, z hmōi itē
tiōe aliqd recipiēdi vltra suū
capitale, z illud plus qđ acce
pit tenet restituere. Si mu
tuauit sup pign⁹ rei mobilis
puta vestis equi et hmōi, vel
immobilis, vt domus agri z
hmōi, z interim accipit vsu
fructū pignoz⁹ dū ali⁹ tenuit
pecuniā suā vsura est. Excipi
tur tñ casus qñ gener accipit
possessiōz in pignus a socero
suo q̄usq; dat sibi dotē, z susti
net onera matrimonij nutriē
do vxozē suā, extra de vsuris
ca, salubriter. Si posuit pe
cuniā penes mercatorē vel ar
tificem cū intentiōe aliqd pci
piēdi vtilitatis, licet non fiat
pactū de h, sed ponit ī discre
tiōe ei⁹ volens in oī casu capi
tale suū saluū vsura est, sed si
vult ita picipare de damno
sicut de lucro, tūc lz etiā cum
pacto, z in hoc solent etiā of
fendere mulieres de dotibus
suis, z dicunt vulgariter des
posita, lz est vsura, c. pleriq;
xiiij, q. iij, in textu z glo.

De soccedis aialium,

I soccedis aialij pe
corū boum z hmōi ita
paciscit vt capitale sit
saluū est vsura, lz si n̄ ē saluū,
sed nimis grauat vna ps nō
est vsura lz iniusticia. Si in
emptōe fructuū terre v^l alia
rū rerū ex eo ante p aliq; mē
ses q̄ recipet fruct⁹, v^l alias
res soluit p̄ciū, z ppter h emit
minus iusto p̄cio, vel si vales
bat d ecē emit p nouē, vsura ē
Secus si faceret h q; h̄simi
liter pōt etiā minus valere q̄
illud qđ soluit, vicz octo.

De venditiōe ad terminū,

I vendit ad credētiā
seu terminū pannos la
neos, lineos, de serico
vel alia q̄cūq; maiori p̄cio q̄
ad cōtantos, qz si vendidit sic
plus iusto p̄cio rōne dilatiōis
vsura est. Si hō nō vendidit
plus iusto p̄cio, lz nō vult fa
cere ita bonū for ei sicut illi q̄
dat pecuniā numeratā sibi, n̄
est vsura, Tho, z extra de vsu
ris ca, nauiganti, z ca, in ciui
tate tua.

De cambijs,

I fecit cābia minuta,
puta d vno floreno au
reo ad monetā v^l ecōs
uerso accipiēdo aliquid fm
cōem cursū nō est illicitum.
Si fecit cambia realia p

lras de loco ad locū, z n̄ ficta
est licitū moderatū lucrum.

Si fecit cābia q̄ vulgariter
dicunt sicca, vt p̄ venetos a li
bre de grossi, vsura ē, qz reali
ter ē sibi mutuū, sed sub spe lu
cri, hec frequant̄ Florentie.

Si tutor vl̄ curator pupil
lorū vel pcurator z factor cu
iuscūqz pecuniā pupilloz vel
patronoz dedit ad vsurā i vti
litate illoz, vltra pctm̄ morta
le pmissuz i casu q̄ illi nolint
vl̄ neq̄āt restituere, qz illi q̄ba
buerūt vtilitatē pncipalit̄ te
nent, s; nō restituētib; illis te
net̄ pcurator tutor z curator
z hmōi. Si q̄s emit agrum
vl̄ domū multo maiori p̄cio
q̄ valeat, intendēs q̄ v̄ditor
reemat ab eo deducēs s̄ i pa
ctū, z ipe interim fructus reci
piat, vsura palliata est.

De mutuantib; sub spe.

I q̄s ppter pecuniam
mutuatā aliqñ petit vl̄
sperat pncipaliter ha
bere ab eo aliqđ obsequiū vl̄
vtilitatē q̄ p̄cio possit estima
ri, vt opa laboratoz vel bouz
ad colendū terras vel mutua
tionē iumentozum, vel aliqđ
donum, vel vt p̄curet ei offi
ciū vel beneficiū ecclesiasticū
vel seculare. Vel q̄ det sibi p
pter hoc plus de fructib; ter

re eius q̄ colit, vsura est. Et
quando ppter hoc non ab eo
cui mutuauit, sed ab alio vt a
dño vel a cōitate recipit vtili
tatem exinde d; illud paupes
ribus erogare.

De accipientib; ad vsuraz

I quis accepit mutuo
ad vsurā n̄ ad puidēdū
sue necessitati, sed vt
det ip̄o ad vsurā, vel ludat, vt
alias male vtā peccat morta
lit̄. Idē si eū inducit q̄ als nō
erat fenerator. De, de pal.

De facientib; statuta in fa
uorem vsurariozum.

I fieret statutuz i aliq̄
ciuitate vl̄ castro vl̄ lo
co q̄ vsure soluant, vl̄
q̄ solute n̄ possint repeti, aut
repetite nō debeāt restitui, ex
cōicati sunt qui faciunt hmōi
statuta, z qui iudicāt s̄m ipsa
Vñ illi q̄ faciunt capitula cū
iudeis, vt dñi z cōitates p̄tinē
tia q̄ possint fen erari, vl̄ q̄ n̄
possint repeti in iudicio vsu
re extor̄e ab eis z hmōi vidē
tur icidere in hāc excōicatiōz
Dñi s̄o q̄ h̄ faciunt z ciues q̄
h̄ s̄ulūt, extra de vsuris, cle,
ex graui.

Caplm. ij.

Emptiōe s̄o denari
ozū mōs vt Florentie,
vel imp̄stitoz vt venes